

Бясконцая мяжа

У галерэі “Ракурс” Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі 24 верасня адкрылася выстава Людмілы Кальмаевай.

Людміла Кальмаева (1946–2022) — самабытная, беларуская мастачка яскравая плакатыстка, партрэтыстка і ўнікальная творца.

Прадметам яе даследавання былі чалавек, асоба, жанчына, сталыя людзі, дзеці, адносінны, эмоцыі, перажыванні і пачуцці, абмежаванні і магчымасці. У экспазіцыі прадстаўлены раннія замалёўкі і плакаты 1970–1980-х, творчыя эксперыменты і пошукі 1990–2010-х, жывапісныя пейзажы, сярод якіх — руіны Гальшанскага замка 1980-х, партрэты “галандскага перыяду”.

Ідэя выставы належыць мастацтвазнаўцы, куратару Ларысе Фінкельштэйн (1950–2023). Яна распачала работу над экспазіцыяй — графіка і жывапіс былі адгледжаны, выстаўка запланавана, але, на жаль, заўчасны сыход галерысткі не дазволіў гэтую справу завяршыць. “Бясконцая мяжа” — плён і прастора творчасці

Людмілы Кальмаевай, сімвал адлегласці паміж мінулым і сучаснасцю, паміж тымі, хто сышоў, і тымі, хто сумуе, знак бясконцаці вымярэнняў паміж марай і паўсудзённасцю, паміж пажаданым і магчымым. Метафарычнасць выяўленчай мовы, універсальны сімвалізм, скульптурнасць кампазіцый, лаканічнасць, унутраная дынаміка, буйная фантазія даюць надзвычайны ўзровень графікі творам, што ўвайшлі ў залаты фонд беларускага мастацтва і захоўваюцца ў Нацыянальным мастацкім музеі, Нацыянальным цэнтры сучаснага мастацтва і многіх музеях і галерэях свету. Выстава атрымалася насычаная, цэльная, цікавая.

Распачалася імпрэза выступленнем ансамбля скрыпачоў

“Туці” дзіцячай школы мастацтваў №13 Мінска. Падчас ўрачыстага адкрыцця слова бралі намеснік генеральнага дырэктара Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі Людміла Высоцкая, першы намеснік грамадскага аб’яднання “Саюз мастакоў Беларусі” мастацтвазнаўца Наталія Шаранговіч, мастацтвазнаўца, вядучы навуковы супрацоўнік аддзела навукова-асветніцкай работы і маркетынгу Нацыянальнага мастацкага музея Беларусі Надзея Усава ды іншыя.

У прамовах сябры і калегі Людмілы Кальмаевай падзяліліся ўспамінамі аб ёй як чалавеку, аб пачатку творчага шляху мастачкі, які прыйшоўся на канец 1960-х, аб працах паэзна-шага перыяду.

На фота — фрагменты экспазіцыі

У 1986–1992 гадах Людміла Кальмаева працавала ў Беларускай дзяржаўным тэатральна-мастацкім інстытуце. Стварыла ўласную метадку выкладання акварэльнага жывапісу. Таму на адкрыцці, каб аддаць даніну павагі настаўніцы, прыйшлі і яе вучні.

Зміцер ЮРКЕВІЧ

Восень з Міцкевічам

Штогод у верасні ў музеі-сядзібе славуэтага пісьменніка ладзіцца літаратурна-музычны фестываль. Сёлета на “Восень у Завосці” госці зехаліся ледзь не з усёй Беларусі. Завіталі і замежныя сябры.

Арганізатарамі свята, якое даўно стала брэндавым, выступаюць Дзяржаўны музей беларускай літаратуры, Баранавіцкі раённы выканаўчы камітэт і Саюз пісьменнікаў Беларусі.

Падчас адкрыцця фестывалю кіраўнік Дзяржаўнага музея гісторыі беларускай літаратуры Сяргей Усік адзначыў, што памяць пра свае слаўтасці і карані выхоўвае любоў да радзімы, гадуе спраўдны грамадзян, патрыётаў краіны.

На мерапрыемства з’ехалася шмат гасцей. Сярод пачэсных — Юрий Яўцюхін, дырэктар Дзяржаўнага музея-запаведніка “Астаф’ева” — “Рускі Парнас” (г. Масква). Традыцыйна паўдзельнічалі ў фестывалі Баранавіцкая цен-

тральная бібліятэчная сістэма, Навамышская бібліятэка імя Яна Чачота, Навагрудскі дом-музей Адама Міцкевіча.

Праграма свята атрымалася рознабаковай і насычанай. Акрамя галоўнай сцэны, былі задзейнічаны пляцоўкі амаль у кожным кутку сядзібнага падворка, уключна з домам і гаспадарчымі пабудовамі. Музыканты і паэты, філосафы і гісторыкі калейдаскопам змянялі адно аднаго. Фальклорны ансамбль “Сарматы” (БДУ), спявак і блогер Ілья Шынкярэнка, “ЭлітДанс” Дзятлаўскага раённага цэнтру культуры...

Адмысловыя канцэртныя праграмы былі падрыхтаваны паэтам і перакладчыкам Аляксеем Жбанавым (“Студэнці

фальклор эпохі Адама Міцкевіча”), музыкантаў Святленой Немагай, лаўрэатамі міжнародных конкурсаў Галінай Сакольнік і Таісіяй Халамавай (“Легенда «Пана Талэвуша»”). Жніўныя і вясельныя песні прагучалі ў выкананні Студэнцкага этнаграфічнага таварыства. А яшчэ выступіла капэла Алеся Ляся з музычнай рэтрспектывай да эпохі барока і фолк-бэнд “Неруш”. Сваю творчасць прадэманстравалі калектывы Баранавіцкага раёна — арт-групы “Акцэнт” і “Уік-энд”, вакальны гурт “Рунь”, вакальны ансамбль “Міранда”, народны вакальны ансамбль “Імпрэза”, ансамбль народнай музыкі “Лірнікі” ды іншыя.

На фестывалі. Падчас майстар-класа

“Восень у Завосці” — штогадовы літаратурна-музычны фестываль, які збірае аматараў творчасці Адама Міцкевіча.

Ахвотнікі змалі наведваць лекцыю вядучага навуковага супрацоўніка Інстытута філасофіі НАН Беларусі Ігара Бабкова “Міцкевіч як апокрыф: нечаканае падарожжа”. Пра таямніцы з мінулага Завосся і роду Міцкевічаў распавёў аглядалнік газеты “Культура” Зміцер Юркевіч.

Уразіла гасцей і гістарычная анімацыя на XVI–XVII стагоддзі, і сярэднявечныя забавы ад рэканструктараў. Сваіх прыхільнікаў знайшоў таксама горад майстроў і куток, дзе можна было пачаставацца гарбатай з духмяных беларускіх зёлак. Свята атрымалася насычаным, дынамічным і светлым!